

Knud Kristensens nytårstale

Taler

Knud Kristensen
Statsminister

Dato

1. januar 1946

Sted

Radiotransmitteret

Ved udgangen af det gamle år opfyldes vore hjerter af taknemlighed for alt det gode, som dette år har bragt. Hvor mange gange har vi ikke disse sidste år ved nytår håbet og troet på, at næste nytår var Danmark frit, og hvor ofte blev vi ikke skuffet. Nu er det en [sic.] endelig sket, Danmark går ind [i] et nyt år som et frit land.

Men med det gode, som det gamle år bragte os med befrielsen, opstod også nye vanskeligheder, som kræver deres løsning. Dagligdagen melder sig med sine krav. Sygdommen er overstået, og patienten vender tilbage til det liv, som han har glædet sig til at genoptage, og han opdager, at også det har sine byrder.

Når jeg derfor skal udtale mine ønsker for Danmark og for det danske folk i året 1946, kan jeg bedst udtrykke det ved at udtale håbet om, at enhver vil forstå, at der for at vinde denne dagligdagens kamp kræves en offervilje og en kampånd, som ikke bør stå tilbage for den modige indsats, som det danske folk i krigens år samlede sig om.

Arbejdstempoet må sættes i vejret. Vi må forstå, at der ikke er noget fortjenstfuldt i at undlade at sætte alle kræfter ind i dagens gerning, og vi må også indse, at den enkeltes lykke ikke er afhængig af, hvor rige tilførsler af luksusvarer, vi i det kommende år kan opnå, men at tilfredsheden med jævne kår bedst er udtryk for, at vort land er ved at genvinde sin åndelige og materielle balance.

I de lykkelige tider i slutningen af forrige århundrede, da så mange hjem voksede op på Jyllands magre hedejord, skrev Jeppe Aakjær dette lille vers, som også i mit barndomshjem blev rettesnor for vort daglige arbejde:

I skaglen skal du drage

den lange, lange dag

Gå ej med suk tilbage

I tøjet som en plag

Men træk som gammel hest

Læg bringen ud i selen

Og fremad uden skelen

Da går dit arbejde bedst

Men det er også mit håb, at når det danske folk på ny finder sin arbejdsrytme, da vil dette også være medvirkende til en udvikling af de rene glæder, som hjemmelivet og familielivet rummer. Hver enkelt af os har i besættelsesårene aldrig rigtig kunnet nyde dette samvær med slægt og venner. Hvem af os var sikker? Hvornår kunne ikke fremmede med våben i hånd krænke vort hjemms fred og sprede ulykke blandt os? Nu kan vi atter så nogenlunde bygge vort liv på den menneskerettighed, som boligens og den personlige tilværelses ukrænkelighed udgør i et frit samfund.

Jeg håber, at det danske folk vil forstå, at denne respekt for den enkelte, som er et grundtræk i vort folkelige selvstyre, er af en så fundamental betydning, at ethvert angreb herpå bør blive vist tilbage af vore demokratiske institutioner.

I denne forbindelse vil jeg også udtrykke ønsket om, at det nye år vil vise os så vidt fremskredne i vor udvikling, at vi er i stand til helt at vende tilbage til den menneskelige tankegang, som prægede vort folk, for krigens ulykker brød ind over landet.

Lige så meget som jeg ønsker en retfærdig straf over dem, der i krigstiden alvorligt har forbrudt sig mod fællesskabet, lige så meget håber og tror jeg, at det danske folk i det kommende år vil vise en menneskelig forståelse af og barmhjertighed med de mange mennesker, der på grund af fattigdom, dårligt miljø eller andre dem utilregnelige årsager har gjort sig skyldige i mindre

forseelser, for hvilke allerede nu den langvarige indespærring har været en alvorlig straf. Jeg ønsker for hele det danske folk et fordrageligt og energisk samarbejde om de store og vanskelige opgaver, som nytåret vil stille os over for løsningen af. Jeg sender mine hilsener til alle danske landsmænd herhjemme og syd for grænsen, og jeg ønsker et glædeligt nytår også til det færøske folk og til befolkningen på Grønland.

Men rundt omkring i verden lever i dag danske landsmænd, hvad enten de som søfarende viser Danmarks flag på verdenshavene, eller de har taget et arbejde op på fremmed jord. Mange af dem har i krigens tid sat livet ind for Danmarks sag i kamp med ubåde, eller som deltagere i de allieredes felttog i Øst og Vest og dermed ydet deres bidrag til vores lands befrielse. Andre har i kampen mod Japan, i togter over Stillehavet eller i krig i Papuas jungle værnet Danmarks ære under fjerne himmelstrøg.

Til alle disse mennesker sender jeg i dag deres hjemlands hilsen. Jeg håber for dem, at de nu få lov til at sætte deres kræfter ind på den genopbygning af det internationale samfund, som vi alle og ikke mindst de små nationer knytter vore fremtidsønsker til.

Jeg ønsker for alle danske landsmænd hjemme og ude et arbejdets og fremgangens år, et fredens og fordragelighedens år, et år med jævn lykke, og jeg finder disse ønsker udtrykt i et andet vers af Jeppe Aakjær, som han har skrevet i "Gammel Jehannes Hans Nøjesvis", og som lyder:

Nej, a vil ønsk jeg lykk og fred,

saa læng enhver skal løw,

saa ingen gjør den naaen fortræd,

hwad ondt han end mo døv

te byg mott bær og rov mott grove

og heer mott malk si egen kow

aa-e-ja

for som en lykk wor lyw vi ga'

Kilde

Mellbin, E.F. & Mellbin, F.-M.S. (2011) Nu gælder det Danmark! Statsministrenes nytårstaler (1. udg.) København: Lindhardt og Ringhof Forlag

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Nytårstale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/knud-kristensens-nytaarstale-1946>